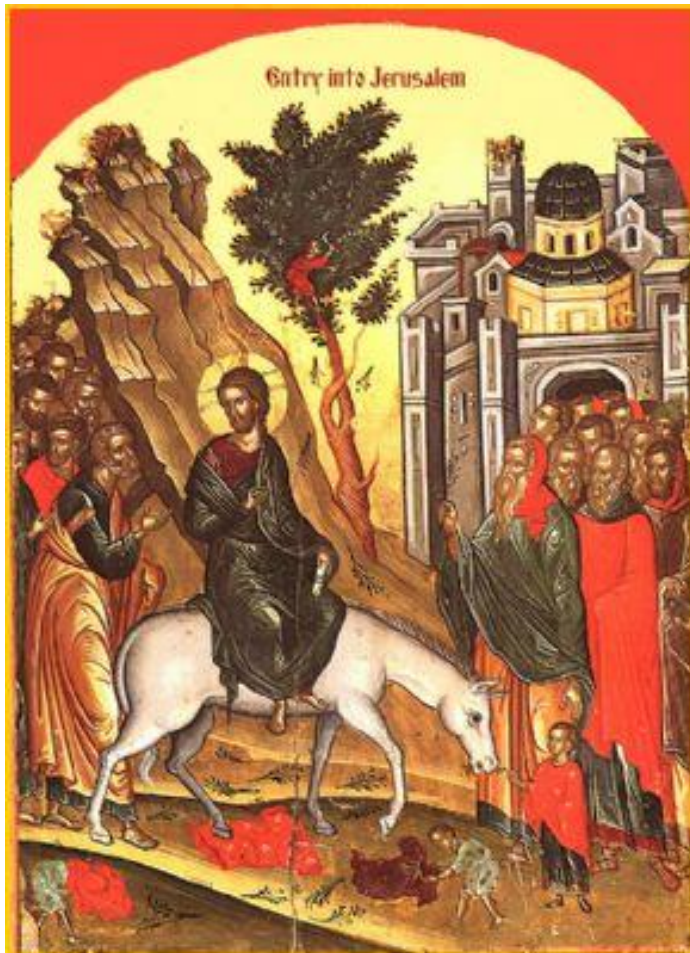

Palmzondag 2016 in de Oude Synagoge in Borne

Palmzondag

INLEIDING

BEGROETING

L. God, Schepper van al wat leeft,
Gij die ons leven schenkt en steeds met ons bezig blijft.
Gezegend zijt Gij: † Vader, Zoon en heilige Geest.

PALMWIJDING

L. Almachtige eeuwige God,
Zegen † deze groene palmtwijgen
nu wij Christus willen volgen op zijn weg.
Vervul ons van zijn kracht
zodat wij met Hem opgaan naar het nieuwe Jeruzalem.
Vermeerder het geloof
van allen, God, die op U hopen,
en verhoor goedgunstig onze gebeden.
Zegen † deze groene takken, die de winter overleven.
Zij huldigen de Mens,
die zijn heil niet zocht in macht en geweld,
maar zijn kracht vond in dienende goedheid.
Geef dat deze takken – waar ze ook heen gaan –
opwekken tot zijn manier van omgaan met elkaar,
tot vrede en verzoening en liefde wereldwijd.
Dat vragen wij U door die zelfde Jezus,
die zo voor ons geworden is tot vrede, liefde, leven
voor tijd en eeuwigheid.

Amen

leder ontvangt een palmtak.

Met deze palmtak, die we
een plaats geven in ons huis,
spreken we uit
dat we kiezen voor Christus 'manier van leven,
ons te binnen brengen
dat zijn weg van dienende goedheid
ook onze weg mag zijn.
We kunnen ook anderen
die geen gelegenheid hebben Palmzondag te vieren
voor hun huis een palmtakje meenemen

L 1. Horen wij nu over de intocht van onze Heer Jezus Christus in Jeruzalem, uit Marcus. (11,1-10)

Toen ze dicht bij Jeruzalem waren,
bij Betfage en Betanië, tegen de Olijfberg aan,
stuurde Jezus twee van zijn leerlingen eropuit met de opdracht:
'Ga naar het dorp daar vlak voor je.
Meteen als je er binnenkomt,
zul je een veulen vinden dat vastgebonden staat
en waarop nog geen mens gezeten heeft.
Maak het los en neem het mee.
Als iemand tegen jullie zegt:
"Wat doen jullie daar?"
zeg dan:
"De Heer heeft het nodig; Hij stuurt het meteen weer terug." '
Ze gingen weg en vonden een veulen,
vastgebonden bij een deur, buiten aan de straat,
en ze maakten het los.
Sommige omstanders zeiden tegen hen:
'Wat doen jullie daar, waarom maken jullie dat veulen los?'
Ze antwoordden hun zoals Jezus gezegd had.
En ze lieten hen hun gang gaan.

Ze namen het veulen mee naar Jezus,
wierpen er hun kleren overheen,
en Hij ging erop zitten.

Velen spreidden hun kleren uit op de weg,
anderen deden hetzelfde met twijgen
die ze op het veld gesneden hadden.

Zowel de mensen die voorop gingen als die volgden,
schreeuwden:

'Hosanna! Gezegend is Hij die komt in de naam van de Heer.

Gezegend het koninkrijk dat komen gaat, van onze vader David. *Hosanna* in
de hoogste hemel!

Het kruis wordt gesierd met de palmen.

L 2. Het oude verhaal wordt deze week opnieuw verteld.

Het verhaal van de mens die trouw was ten einde toe,
die daarom het lijden niet uit de weg ging, zijn dood aanvaardde en zo het
leven vond, voorgoed. Het bekende verhaal van Jezus van Nazareth.

Laudate omnes gentes

The image shows a musical score for the hymn 'Laudate omnes gentes'. It consists of two systems of music. Each system has a vocal line on a treble clef staff and a piano accompaniment on a bass clef staff. The key signature is one flat (B-flat) and the time signature is 3/4. The lyrics are written below the vocal line. The first system of lyrics is: 'Lau - da - te omnes gen - tes, lau - da - te Do - mi - num. Lau -'. The second system of lyrics is: 'da - te omnes gen - tes, lau - da - te Do - mi - num. Lau -'. The music is in a simple, hymn-like style.

L 2. Drie jaar lang heeft Hij gezworven
door de dorpen en steden van zijn land Palestina.
Weldoende gaat Hij rond,
in woord en daad verkondigend: zo goed is God!

Laudate.....

L 2. Met zijn goedheid, zijn nabijheid aan mensen

weet Hij sommigen voor zich te winnen.
Een handjevol vissers mag zich zijn vrienden noemen.
Armen, zieken, mensen langs de kant
zien in Hem een bondgenoot.

Laudate.....

L 2. Maar sterker dan de vriendschap,
groeit het netwerk van de haat om Hem heen.
Zij die aan de macht zijn vrezen de onrust die Hij brengt,
zien in Hem een bedreiging.

Laudate.....

L 2. Hij voelt dat wel,
maar zet vastberaden toch de volgende stap.
Op naar Jeruzalem,
hoofdstad en godsdienstig centrum!

Laudate.....

L 2. Waarom zo nodig naar Jeruzalem,
naar dat broeinest van tegenstellingen,
waar het gezag zich wil laten gelden?
En waarom uitgerekend op Pasen,
als het daar gonst van vreemdelingen en pelgrims?
Jeruzalem? Moet dat nou?
Dat vroegen zijn vrienden. Dat vragen wij nog.

Laudate.....

L 2. Ja, Jeruzalem moet.
Ook daar moet Hij zich laten zien,
ook daar zal Hij getuigen
tot Hem de mond wordt gesnoerd.
Dat is Hij verplicht
aan zijn roeping én aan Degene die Hem zond.
Trouw wil Hij blijven ten einde toe.

Laudate.....

L 2. Vandaag gaat het nog wel.
Het begint niet zo slecht.

Er zijn mensen die juichen;
men wil Hem tot koning.

Laudate.....

L 2. En wat Hij nooit heeft gezocht,
dat mag vandaag: één dag koning.

Maar dan niet op een paard.

Een ezel is voldoende, is vredig, eenvoudig genoeg.

Eén dag koning, vooruit!

Maar dan een koning in dienstbaarheid.

Want trouw wil Hij zijn ten einde toe.

Laudate.....

L. GEBED bij het openen van de Schriften

Wij bidden samen:

Almachtige eeuwige God,

Gij hebt uw Zoon met menselijkheid bekleed

en Hem het kruis van de dienstknecht doen dragen.

Geef dat wij als dienaren

de Meester volgen tot in het lijden

waarin Hij ons is voorgegaan,

om eenmaal ook te delen

in de vreugde van zijn verrijzenis.

Door onze Heer Jezus Christus, uw Zoon,

die met U leeft en heerst in de eenheid van de heilige Geest,

God, door de eeuwen der eeuwen.

L. EERSTE LEZING Uit de profeet Jesaja. (50,4-7)

De Heer God heeft mij als een leerling leren spreken,

om uitgeputte mensen te kunnen bijstaan.

Met een woord wekt Hij mij in de ochtend,

in de ochtend wekt Hij mijn oor

om als een leerling toe te horen.

De Heer God heeft mijn oor geopend,

en ik heb mij niet verweerd, ik ben niet teruggedeinsd.
Mijn rug heb ik prijsgegeven aan hen die mij wilden slaan,
en mijn wangen aan hen die mij de baard uitrukten;
mijn gezicht heb ik niet onttrokken
aan beschimping en bespuwing.
De Heer God staat mij bij,
daarom kom ik niet bedrogen uit;
daarom maak ik mijn gezicht hard als steen,
omdat ik weet dat ik niet beschaamd zal worden.

ANTWOORDPSALM GvL Psalm 22₁

God, mij God, waarom hebt Gij mij verlaten?

Lijdensverhaal van onze Heer Jezus Christus volgens het evangelie van Marcus. (14,1-15,47)

L 1. Jezus met kostbare olie gebalsemd

[1] De volgende dag zou het feest van Pesach en het Ongedesemde brood beginnen. De hogepriesters en Schriftgeleerden zochten naar een mogelijkheid om hem door middel van een list gevangen te nemen en te doden.

[2] Ze zeiden bij zichzelf: Tijdens het feest kan dat niet, want dan komt het volk in opstand.

[3] Toen hij in Betanië in het huis van Simon – degene die aan huidvraat had geleden – aanwezig was bij een feestmaal, kwam er een vrouw binnen. Ze had een albasten flesje bij zich dat gevuld was met zeer kostbare, zuivere nardusolie. Ze brak het flesje en goot de olie uit over zijn hoofd.

[4] Sommige aanwezigen zeiden geërgerd tegen elkaar: 'Waar is deze verkwisting goed voor?'

[5] Die olie had immers voor meer dan driehonderd denarie verkocht kunnen worden, en dat geld hadden we aan de armen kunnen geven.' Ze voeren tegen haar uit.

[6] Maar Jezus zei: ‘Laat haar met rust, waarom vallen jullie haar lastig? Ze heeft iets goeds voor mij gedaan.

[7] Want de armen zijn altijd bij jullie, en jullie kunnen weldaden aan hen bewijzen wanneer je maar wilt, maar ik zal niet altijd bij jullie zijn.

[8] Wat ze kon, heeft ze gedaan: ze heeft mijn lichaam nu al met olie gebalsemd, met het oog op mijn begrafenis.

[9] Ik verzeker jullie: waar ook maar ter wereld het goede nieuws verkondigd wordt, zal ter herinnering aan haar verteld worden wat zij heeft gedaan.’

[10] Toen ging Judas Iskariot, een van de twaalf, naar de hogepriesters om hem aan hen uit te leveren.

[11] Toen zij dit hoorden, waren ze opgetogen en beloofden ze hem geld te zullen geven. En hij zong op een mogelijkheid om hem op een geschikt moment uit te leveren.

Muziek Jacob van Eyck, ter overweging

L 2. Jezus voor Pilatus

[1] ’s Ochtends in alle vroegte kwamen de hogepriesters, de oudsten en de Schriftgeleerden en het hele Sanhedrin in vergadering bijeen. Na Jezus geboeid te hebben, brachten ze hem weg en leverden hem over aan Pilatus.

[2] Pilatus vroeg hem: ‘Bent u de koning van de Joden?’ Hij antwoordde: ‘U zegt het.’

[3] De hogepriesters brachten allerlei beschuldigingen tegen hem in.

[4] Pilatus vroeg hem toen: ‘Waarom antwoordt u niet? U hoort toch waar ze u allemaal van beschuldigen?’

[5] Maar Jezus zei helemaal niets meer, tot verwondering van Pilatus.

[6] Pilatus had de gewoonte om op elk Pesachfeest één gevangene vrij te laten op verzoek van het volk.

[7] Op dat moment zat er een zekere Barabbas gevangen, samen met de andere opstandelingen die tijdens het oproer hadden vermoord.

[8] Een grote groep mensen trok naar Pilatus en begon hem te vragen om ook nu te doen wat zijn gewoonte was.

[9] Pilatus vroeg hun: ‘Wilt u dat ik de koning van de Joden vrijlaat?’

[10] Want hij begreep wel dat de hogepriesters hem uit afgunst hadden uitgeleverd.

[11] Maar de hogepriesters hitsten de menigte op om te zeggen dat hij Barabbas moest vrijlaten.

[12] Toen zei Pilatus tegen hen: 'Wat wilt u dan dat ik doe met die man die u de koning van de Joden noemt?'

[13] En ze begonnen weer te schreeuwen. 'Kruisig hem!' riepen ze.

[14] Pilatus vroeg: 'Wat heeft hij dan misdaan?' Maar ze schreeuwden nog harder: 'Kruisig hem!'

[15] Omdat Pilatus de menigte tevreden wilde stellen, liet hij Barabbas vrij. Jezus leverde hij uit om gekruisigd te worden, nadat hij hem eerst nog had laten geselen.

Muziek Jacob van Eyck, ter overweging

L 3. Kruisiging

[16] De soldaten leidden hem weg, het paleis (dat wil zeggen het pretorium) in, en riepen de hele cohort bijeen.

[17] Ze trokken hem een purperen gewaad aan, vlochten een kroon van doorntakken en zetten hem die op.

[18] Daarna brachten ze hem hulde met de woorden: 'Gegroet, koning van de Joden!'

[19] Ze sloegen hem met een rietstok tegen het hoofd en bespuwden hem, en bogen onderdanig voor hem.

[20] Nadat ze hem zo hadden bespot, trokken ze hem het purperen gewaad uit en deden hem zijn kleren weer aan. Toen brachten ze hem naar buiten om hem te kruisigen.

[21] Ze dwongen een voorbijganger die net de stad binnenkwam, Simon van Cyrene, de vader van Alexander en Rufus, om het kruis te dragen.

[22] Ze brachten hem naar Golgotha, wat in onze taal 'schedelplaats' betekent.

[23] Ze wilden hem met mirre vermengde wijn geven, maar hij nam die niet aan.

- [24] Ze kruisigden hem en verdeelden zijn kleren onder elkaar; ze dobbelden erom wie wat zou krijgen.
- [25] Het was in het derde uur na zonsopgang toen ze hem kruisigden.
- [26] Het opschrift met de aanklacht tegen hem luidde: ‘De koning van de Joden’.
- [27] Samen met hem kruisigden ze twee misdadigers, de een rechts van hem, de ander links.
- [29] De voorbijgangers keken hoofdschuddend toe en dreven de spot met hem: ‘Ach, kijk nu toch eens! Jij die de tempel afbreekt en in drie dagen weer opbouwt,
- [30] red jezelf toch door van het kruis af te komen.’
- [31] Ook de hogepriesters en de Schriftgeleerden maakten onder elkaar zulke spottende opmerkingen: ‘Anderen heeft hij gered, maar zichzelf redden kan hij niet;
- [32] laat die Messias, die koning van Israël, nu van het kruis afkomen. Als we dat zien, zullen we geloven!’ Ook de twee andere gekruisigden beschimpten hem.
- [33] Op het middaguur viel er een duisternis over het hele land, die drie uur aanhield.
- [34] Aan het einde daarvan, in het negende uur, riep Jezus met luide stem: ‘Eloï, Eloï, lama sabachtani?’, wat in onze taal betekent: ‘Mijn God, mijn God, waarom hebt u mij verlaten?’
- [35] Toen de omstanders dat hoorden, zeiden enkelen van hen: ‘Hoor, hij roept Elia!’
- [36] Iemand ging snel een spons halen, doordrenkte die met zure wijn, stak de spons op een stok en probeerde hem te laten drinken, terwijl hij zei: ‘Laten we eens kijken of Elia komt om hem eraf te halen.’
- [37] Maar Jezus slaakte een luide kreet en blies de laatste adem uit.
- [38] En het voorhangsel van de tempel scheurde van boven tot onder in tweeën.
- [39] Toen de centurio, die recht tegenover hem stond, hem zo zijn laatste adem zag uitblazen, zei hij: ‘Werkelijk, deze mens was Gods Zoon.’

Muziek Jacob van Eyck, ter overweging

L. De graflegging

[40] Van een afstand keken ook enkele vrouwen toe, onder wie Maria uit Magdala en Maria de moeder van Jakobus de jongere en van Joses, en Salome.

[41] Toen hij in Galilea verbleef, waren deze vrouwen hem gevolgd en hadden ze voor hem gezorgd, net als vele andere vrouwen die met hem waren meegereisd naar Jeruzalem.

[42] Toen de avond al gevallen was - het was de 'voorbereidingsdag', dat wil zeggen de dag voor de sabbat-

[43] kwam Josef van Arimatea, een vooraanstaand raadsheer, die zelf ook de komst van het koninkrijk van God verwachtte. Hij raapte al zijn moed bijeen en ging naar Pilatus, die hij om het lichaam van Jezus vroeg.

[44] Het bevreedde Pilatus dat hij al dood zou zijn en hij riep de centurio bij zich, aan wie hij vroeg of Jezus al gestorven was,

[45] en toen de centurio dat bevestigd had, gaf hij het lijk aan Josef.

[46] Josef kocht een stuk linnen, haalde Jezus van het kruis en wikkelde hem in het linnen. Daarna legde hij hem in een graf dat in de rots was uitgehouwen en rolde een steen voor de ingang.

[47] Maria uit Magdala en Maria de moeder van Joses keken toe in welk graf hij werd gelegd.

Stilte

Groter dan ons hart GvL 448

GELOOFSBELIJDENIS

L. Een mens, verraden en vernederd,
gehangen als een slaaf, vermoord.

Jezus van Nazareth is niet de enige,
die roept: waarom hebt Gij mij verlaten?

Midden in ons leven staat het kruis

van ontrouw en haat, lijden en dood.

Bidden wij als geloofsbelijdenis

Een van de oudste hymnes van de oude kerk

Die beschreven is in de brief van de apostel Paulus aan de Filippenzen. (uit Filipp. 2)

L. Hij, die bestond in goddelijke majesteit,
heeft zich niet willen vastklampen
aan de gelijkheid met God.

A. *Hij heeft zichzelf ontledigd
en het bestaan van een slaaf op zich genomen.
Hij is aan de mensen gelijk geworden.*

L. En als mens verschenen heeft Hij zich vernederd
door gehoorzaam te worden tot de dood,
tot de dood aan het kruis.

A. *Hij is gehoorzaam geworden tot de dood,
tot de dood aan het kruis.*

L. Daarom heeft God Hem hoog verheven
en Hem de naam verleend die boven alle namen is.

A. *Opdat bij het noemen van zijn naam
iedere knie zich zou buigen
in de hemel, op aarde en onder de aarde.*

L. En opdat iedere tong zou belijden,
tot eer van God de Vader: Jezus Christus is de Heer.

A. *Tot eer van God de Vader: Jezus Christus is de Heer.*

VOORBEDEN

Ontsteken van de gedachteniskaars en een lichtje voor onze persoonlijke Intenties.

De gedachteniskaars wordt ontstoken.

Daarna kunnen we ons eigen lichtje ontsteken

en plaatsen op het voorbedentafeltje

om daarmee uw eigen dierbare overledene(n) te

gedenken. ....

Voor hen die ons zijn voorgegaan.

Voor altijd uit ons leven.

Voorgoed in ons hart.

Voorbij maar niet vergeten.

Wij denken ook aan al onze persoonlijke intenties.

Buigen wij ons hoofd en bidden wij:

L 3. In een wereld als de onze,

waar vaak slechts de winnaars tellen:

voor kinderen, overgeslagen;

voor vrouwen en mannen, misbruikt en gekleineerd;

voor ouderen, afgeschreven,

en zieken, aan hun lot overgelaten.

Keer het lot van onze wereld ten goede, God,

laat komen onder ons uw rijk...

Als alles duister is.....

L 3 . In een wereld als de onze,

waar het woordgeweld van de een de ander tot zwijgen dwingt:

voor de slachtoffers van die grote monden;

voor mensen – waar ter wereld niet –

met opzet arm en klein gehouden;

voor politieke gevangenen en vluchtelingen;

voor alle vermisten, met geweld afgevoerd

en niemand weet waarheen.

Keer het lot van onze wereld ten goede, God,

laat komen onder ons uw rijk...

Als alles duister is.....

L 3 . In een wereld als de onze,

waar groots en meeslepend de hoogste ogen gooit:

voor de zachte krachten, de stille werkers,

die doen wat hun hart hen ingeeft;
voor hen die – in het klein en in eigen omgeving –
zich het lot aantrekken van de kansarmen,
opkomen voor de weerlozen;
voor allen die van de zorg voor anderen
hun beroep hebben gemaakt.

Keer het lot van onze wereld ten goede, God,
laat komen onder ons uw rijk.

Als alles duister is.....

L 3. Voor onszelf, hier aanwezig:
dat wij zorg dragen voor elkaars welzijn;
dat wij liever dienen dan gediend te worden.
Keer het lot van onze wereld ten goede, God,
laat komen onder ons uw rijk.

Als alles duister is.....

Onze Vader

VREDESGEBED

L. In een wereld waarin de macht regeert, de winnaar telt,
ging Hij het smalle pad van eenvoud en van dienstbaarheid
en vond daarin zijn vrede.

Die vrede van onze Heer Jezus
wensen wij elkaar nu van harte toe.

Dona

SLOTGEBED

Wij bidden samen:
Verborgten God,
wij danken U voor Hem,
die door lijden en dood heen uw Zoon is geworden,

de rechtvaardige bij uitstek, de nieuwe Adam.
Prent zijn beeld in ons hart
zodat wij bevrijd herademen,
omdat niets ons scheiden kan van uw barmhartige liefde,
in deze goede dagen en heel ons leven.

Slotzang GvL 503 Niet als een storm

ZENDING EN SLOTZEGEN

Met deze Palmzondag trekken we de Goede Week in,
dagen van inkeer, van ernst.

De gang van Jezus staat niet los
van wat er in onze wereld, vandaag, gebeurt.

Laten we daarom deze week wat aandachtig leven.

Mag daarbij de zegen van de goede God met ons zijn,
Hij die voor ons is: † Vader, Zoon en heilige Geest.

Rijksmuseum Twenthe